

Svar på skrivelse Tillfälliga åtgärder för att underlätta socialtjänstens arbete med covid-19 – nuläge och uppdatering

Socialdepartementet har mottagit Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) skrivelse ”Tillfälliga åtgärder för att underlätta socialtjänstens arbete med covid-19 – nuläge och uppdatering” daterad den 17 december 2020. SKR har därefter genom skrivelse daterad den 8 februari 2021 meddelat att delen av den ursprungliga skrivelsen som rör begäran om ekonomiskt stöd för säkra digitala möten utgår.

Tack för respektive skrivelse. Regeringen är mycket medveten om de stora insatser som kommunerna och deras anställda gör för att hantera pandemin som nu pågått en längre tid. Regeringen vill så långt det är möjligt underlätta det viktiga arbete som utförs.

Lagligt stöd för att tillfälligt kunna prioritera de med störst behov

SKR önskar i skrivelsen ett lagligt stöd för att kommuner, i den situation som nu råder, tillfälligt kunna göra prioriteringar mellan olika individers behov. Samma önskemål har framförts av SKR i en hemställan i mars 2020. Inget har dock förändrats som föranleder en annan bedömning än den som då gjordes. Biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen görs utifrån en bedömning av ett individuellt behov av stöd och hjälp och för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå. Det bedöms därför som komplicerat att i socialtjänstlagen eller i annan lag införa en prioriteringsbestämmelse som prioriterar mellan olika individers behov. En sådan ändring förutsätter ett omfattande utredningsarbete.

Begränsningsåtgärder i särskilda boenden

I skrivelsen hänvisas till den hemställan som gjordes i april 2020 om att införa tillfälliga begränsningsåtgärder avseende personer med demenssjukdom inom äldreomsorgen för att begränsa smittspridningen. Med anledning av hemställan bjöds SKR in till ett möte den 24 juni 2020, där Socialdepartementet informerade om arbetet med frågan. Regeringen ser att det finns behov av att se över frågan om att det i vissa fall kan vara nödvändigt att isolera den som bär på en samhällsfarlig smitta. Detta kan i dag bara ske på en vårdinrättning som bedrivs av en region.

Återhållsamhet i begäran om uppgifter från kommunerna

I er skrivelse begär ni att regeringen och myndigheterna iakttar återhållsamhet i begäran om uppgifter från kommunerna.

Regeringen är medveten om att situationen i kommunerna är ansträngd till följd av pandemin och har givetvis inte för avsikt att belasta verksamheterna i onödan. Flera regeringsuppdrag har fått framflyttade redovisningsdatum och varje uppdrag är väl avvägt även när det gäller vilken uppgiftsinhämtning det innebär. De uppdrag regeringen beslutar om är ett led i att förstärka verksamheternas förutsättningar att ge en god vård och omsorg. För att kunna vidta adekvata åtgärder behöver besluten föregås av en gedigen kartläggning och analys. Det kan vid uppgiftsinhämtningen vara en betungande uppgift men på sikt kommer det öka möjligheterna för att mer träffsäkra insatser kan genomföras.

Stärkt stöd till krisberedskapen i socialtjänsten

I skrivelsen lyfter ni behovet av att Socialstyrelsen återupptar ett långsiktigt arbete med att utveckla socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens krisberedskap. Regeringen ser positivt på ett arbete med att ta fram ett stöd för utveckling av socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens krisberedskap. En välfungerande krisberedskap inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård är självfallet lika viktig som inom hälso- och sjukvård.

Regeringen vill dock kunna ta ett helhetsgrepp och inte föregripa det arbete som pågår för att utveckla beredskapen i fredstida krissituationer, bland annat med anledning av de förslag som lämnats av Utredningen om civilt försvar (SOU 2021:25). Regeringen avser att återkomma i frågan om hur socialtjänsten och den kommunala sjukvårdens krisberedskap kan stödjas från nationell nivå.

Lena Hallengren

Socialminister